

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-291/23 – 1

Zaak C-291/23 [Hantoch]¹

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

8 mei 2023

Verwijzende rechter:

Landgericht Düsseldorf (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

27 april 2023

Verzoekende partij:

LS

Verwerende partij:

PL

[omissis]

Landgericht Düsseldorf

Beslissing

In het geding tussen

LS, [omissis] Düsseldorf (Duitsland),

verzoekster,

[omissis]

[omissis]

¹ De onderhavige zaak wordt aangeduid met een fictieve naam die niet overeenstemt met de werkelijke naam van een partij in de procedure.

en

PL, [omissis], [omissis] Düsseldorf,

verweerder,

[omissis]

[omissis]

heeft de 1e kamer voor burgerlijke zaken van het Landgericht Düsseldorf (rechter in eerste aanleg Düsseldorf, Duitsland; hierna: „verwijzende rechter”) op 27 april 2023 [omissis]

de volgende beslissing gegeven:

Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt overeenkomstig artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

Moet bij de uitlegging van artikel 10 van verordening nr. 650/2012 met betrekking tot de vraag of de goederen van de nalatenschap zich in de lidstaat van het aangezochte gerecht bevonden, worden uitgegaan van het tijdstip van het openvallen van de nalatenschap of van het tijdstip van het instellen van de vordering?

[omissis]

Motivering:

I.

Partijen zijn nakomelingen van de op 18 maart 2017 overleden erflater (hierna: „erflater”). Verweerder is op grond van een notarieel testament van 13 mei 2015 enig erfgenaam van de erflater. De erflater is geboren in Egypte, heeft jarenlang in Duitsland gewoond en gewerkt, waar hij ook een gezin heeft gesticht. Hij bezat zowel de Duitse als de Egyptische nationaliteit. Nadat hij was gestopt met werken, verbleef de erflater hoofdzakelijk in Egypte, waar hij is overleden. Ook in die tijd beschikte hij echter over een Duitse ziektekostenverzekering en een Duits ouderdomspensioen. De in dat kader ontvangen betalingen op een bankrekening [omissis] die uitsluitend voor dat doel was aangehouden, maakte hij over naar zijn Egyptische bankrekening. Daar hij zijn ouderdomspensioen uit hoofde van de Duitse pensioenregeling voor artsen ontving, was hij ook in Duitsland belastingplichtig. Op het tijdstip van overlijden van de erflater bestond er een

tegoed op zijn rekening bij de apoBank. Deze bankrekening was op het tijdstip van het instellen van de vordering echter al opgeheven.

Verzoekster maakt jegens verweerder [omissis] aanspraken op informatie en betaling geldend in verband met een recht op een legitieme portie. Zij stelt zich op het standpunt dat de verwijzende rechter internationaal bevoegd is. De erflater beschikte op het tijdstip van het openvallen van de nalatenschap, naast het tegoed bij de apoBank, over goederen in Duitsland, in het bijzonder in de vorm van belastingvorderingen jegens de belastingdienst en vorderingen in verband met vergoedingen jegens de particuliere ziektekostenverzekeraar.

Verweerder betwist de internationale bevoegdheid.

II.

Volgens artikel 4 van verordening nr. 650/2012 is de internationale bevoegdheid gebaseerd op de plaats waar de erflater op het tijdstip van overlijden zijn gewone verblijfplaats had. Deze gewone verblijfplaats ligt volgens de huidige stand van de feiten en van het geding in Egypte. [omissis]

De erflater is geboren in Egypte, heeft jarenlang in Duitsland gewoond en gewerkt en daar ook een gezin gesticht. Vaststaat dat hij de Duitse en de Egyptische nationaliteit bezat en dat verzoekster heeft niet genoegzaam aangetoond dat hij afstand zou hebben gedaan van de Egyptische nationaliteit en wanneer dat zou zijn geweest. Nadat de erflater was gestopt met werken verbleef hij voornamelijk in Egypte. Hij beschikte weliswaar nog over een Duitse ziektekostenverzekering en een Duits ouderdomspensioen, maar de in dat kader ontvangen betalingen op een bankrekening die uitsluitend voor dat doel was aangehouden, maakte hij over naar zijn Egyptische bankrekening door middel van periodieke overschrijving. Daar hij zijn ouderdomspensioen uit hoofde van de Duitse pensioenregeling voor artsen ontving, was hij ook in Duitsland belastingplichtig. Hieruit, en ook overigens, blijken geen omstandigheden op grond waarvan kan worden geconcludeerd dat het centrum van de belangen van de erflater zich op het tijdstip van overlijden in Duitsland zou hebben bevonden. Het feit dat de erflater in Düsseldorf was ingeschreven, is volgens de verwijzende rechter niet voldoende. Dat de erflater geen woning [omissis] meer had blijkt volgens de verwijzende rechter [omissis] uit de bijlage [omissis] waarin de voormalige verhuurder mededeelde dat hij het nieuwe adres van de erflater niet kent en verzocht om de post door te sturen. Voorts volgt uit ook niet het feit dat hij verweerders praktijkadres als contactadres heeft aangehouden, dat Duitsland het centrum van zijn belangen was. Verzoekster heeft niet aangetoond dat de erflater, naast zijn rekening bij de apoBank, zijn ziektekostenverzekering en zijn ouderdomspensioen bij de Ärztekammer, nog over roerende of onroerende goederen in Duitsland beschikte. Tevens geeft verzoekster niet aan met welke regelmaat de erflater in Duitsland verbleef en in hoeverre hij contact met zijn familie had. In dit licht moet op basis van verweerders informatie ervan worden uitgegaan dat de erflater, nadat

hij was gestopt met werken, aanvankelijk eenmaal per jaar naar Duitsland kwam, maar sinds 2015 daar niet meer is geweest.

Subsidiair hangt de internationale bevoegdheid overeenkomstig artikel 10 van verordening nr. 650/2012 af van de plaats waar zich goederen van de nalatenschap bevinden, met dien verstande dat volgens de algemene opvatting de bevoegdheid van het aangezochte gerecht zich in ieder geval slechts uitstrekt tot de goederen die zich in de lidstaat bevinden, waardoor het gevaar van versplintering dan wel procedurele versnippering van de nalatenschap ontstaat [omissis].

Met betrekking tot artikel 10, onder a), van verordening nr. 650/2012 wordt betwist, welk tijdstip in aanmerking moet worden genomen bij de beoordeling of „de goederen van de nalatenschap zich in de lidstaat bevinden”. In dit verband wordt aangevoerd dat zowel het tijdstip van overlijden [omissis] als het tijdstip van het instellen van de vordering [omissis] beslissend is.

III.

Het antwoord op deze vraag is van groot belang om de omvang van de bevoegdheid van de kamer ten aanzien van het onderhavige geding te bepalen, omdat de goederen die zich in Duitsland als lidstaat bevonden, in ieder geval op het tijdstip van het openvallen van de nalatenschap bestonden uit een tegoed op een rekening bij de apoBank, die echter op het tijdstip van het instellen van de vordering al was opgeheven.

[omissis]